

(внутрішньошкільний) – колектив, партнерами якого є адміністрація, органи шкільного самоврядування (учнівського, батьківського), профспілка (педагогічне партнерство); третій – взаємодія школи з соціальними партнерами ззовні (соціально-педагогічне партнерство).

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ УЧНІВ НА ЗАСАДАХ ДОВІРЧО-ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ

*Н.І. Лісова,
доктор педагогічних наук*

Актуальною проблемою в дидактико-аксіологічній системі закладу ЗСО, зумовленої суспільним запитом у період соціокультурних змін, є практика організації процесу навчання учнів на довірчо-партнерських та людиноцентристських засадах. Глибина дослідження полягає у розкритті особливостей сучасного процесу навчання, взаємозв'язку діяльності здобувачів освіти та їхніх батьків і педагогів, специфіки цієї партнерської взаємодії та її вплив на результати навчання учнів, якість освіти в цілому.

Аналіз основних положень Концепції «Нова українська школа», законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та з'ясування стану наукової розробленості проблеми дав підстави вважати, що взаємодія є однією з ознак внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі загальної середньої освіти, адже оцінювання якості здійснюється за чотирма напрямками – освітнє середовище, система оцінювання учнів, педагогічна діяльність, управлінський процес. В основі кожного із них – взаємодія, яка вимагає від суб'єктів уміння співпрацювати, будувати партнерські взаємини на довірі, повазі, відповідальності та інших цінностях.

Науковий пошук сприяв знаходженню та впровадженню нових безспірних принципів дидактики на нове соціальне замовлення – якість загальної середньої освіти, успішне навчання учнів. Одними з таких принципів є «концентрація уваги, активне залучення, корекція помилок і цикл «повторення вдень — консолідація вночі», оскільки на них стоїть універсальний алгоритм людського навчання, наявний у мозку всіх дітей і дорослих. Дослідниками та вчителями, кращими практиками-експериментаторами, доведено, що реалізація названих принципів під час організації навчального процесу має обов'язково поєднуватися з принципами довіри, партнерства між суб'єктами, зокрема вчителями та учнями, їхніми батьками.

Дослідження також виявило, що переважна більшість освітян поділяє ідеї партнерства, але готовність втілювати педагогіку партнерства поки що сформована не повною мірою. З'ясовано, що значною мірою впровадженню педагогіки партнерства сприятиме, насамперед:

- усвідомлення партнерства, як форми педагогічної взаємодії, основою якої є взаєморозуміння, взаємодовіра, взаємоповага та взаємозбагачення її учасників; як динамічної системи, яка виводить суб'єктів навчального процесу

на новий якісний рівень світобачення, світорозуміння, світосприйняття; як цілісної нелінійної системи з ціннісно-смісловою мотивацією суб'єктів освітньої діяльності до самопізнання та самовдосконалення, досягнення рівня культури мислення, спілкування, інноваційної культури, творчої діяльності;

- знаходження спільної мети до об'єднання навколо ключових цінностей у процесі навчання, виховання та розвитку, що створить духовно-моральну та творчу атмосферу між його учасниками;

- порозуміння, активне залучення до розв'язування педагогічних задач, побудови траєкторій розвитку суб'єктів як особистостей на основі сформованих емоційних і когнітивних установок учасників навчального процесу і довірчо-партнерської взаємодії, основою яких має бути, миролюбство. Зроблено ще один висновок: наразі приділено значну увагу організації дистанційного навчання в період карантину, указано на нерівну доступність до Інтернет-підключення, забезпечення технічними засобами тощо. Запропоновано певні рекомендації щодо посилення технічного обслуговування, забезпечення необхідним Інтернет-зв'язком, створення бази відеоуроків та ін. Водночас не виявлено системних досліджень щодо результатів навчання учнями базової та старшої шкіл, рівня сформованості компетентностей відповідно до Державних стандартів у період організації дистанційної форми навчання, що є одним із важливих напрямів продовження досліджень процесу навчання здобувачів повної загальної середньої освіти.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в упровадженні методики формування довіри в експериментальних закладах освіти шляхом реалізації авторської програми «Уроки довіри в сучасній школі» та проведенні науково-методичних заходів.

ДЕМОКРАТИЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

***Б.Г. Чижевський,**
кандидат педагогічних наук*

Демократичне управління закладом освіти є складною, динамічною категорією, що передбачає використання комплексу заходів дослідження, які утворюють відповідний категоріальний апарат. Цей процес досить різноманітний за своїми організаційними, супроводжуваними, контрольними формами, змістом, моделюванням, методами реалізації та засобами конструювання. Тому цілісне наукове уявлення про демократичне управління закладами освіти, незалежно від типу, підпорядкування й форми власності, можливе на основі наукової філософії та методології освіти як цілісної, системної, впорядкованої субстанції й фундаментальних наукових понять філософсько-методологічного змісту, здатних об'єктивно відображати все різноманіття – саме явище та його окремі елементи. Реальний стан демократичного управління закладом освіти в конкретному закладі освіти